

NATUURWEIDE PROBEERT
MEER INVLOED TE
KRIJGEN OP HET BELEID
VAN DE OVERHEID

BIOLOGISCH MOET VEEL ZICHTBAARDER WORDEN

De Natuurweide heeft op meerdere dossiers actieve inbreng bij overheid, beleidsmakers en bedrijfsleven. Voorop staat dat biologisch zichtbaarder wordt. Het ministerie mijdt nog steeds het woord biologisch, terwijl de sector integrale oplossingen biedt voor de vele deelproblemen in de landbouw. "We moeten ophouden alles in hokjes te stoppen," aldus de voorzitter van de Natuurweide.

TEKST LEEN JANMAAT

FOTO INGE HOFMAN

Sybrand Bouma is de voorzitter van de Natuurweide. In 2019 werd hij de opvolger van Teunis Jacob Slob. Sybrand is sinds 1987 biologisch melkveehouder in Grou. Hij houdt 125 melk- en kalfkoeien op 130 hectare grasland. Sybrand heeft zich goed voorbereid op het interview en heeft al een lijst met onderwerpen en meningen die hij graag kwijt wil.

Heeft de coronacrisis effect op de afzet van biologische melk?

“Ik zeg niet dat corona hier niets mee te maken heeft, maar teveel melk ten opzichte van de afzetmarkt komt ieder voorjaar wel voor. Gelukkig kent de biologische zuivelsector haar eigen, grotendeels binnenlandse afzetmarkt en prijsvorming. Zodra biologische melk niet haar eigen markt vindt, wordt dit deels doorgesluisd naar het gangbare circuit. Daar brengt de melk veel minder op en dat beïnvloedt dan de uitbetalingsprijs. Al met al is de afzetmarkt voor biologische zuivel op z'n minst stabiel. Het enorme potentieel dat biologische zuivel nog in zich heeft, wordt gelukkig breed gezien. Hierbij zien we ook dat het negatieve sentiment uit de gangbare zuivelmarkt veel minder dan voorheen op de biologische zuivelmarkt drukt. Met negatieve sentimenten wordt kortetermijndenken financieel beloond. En de langetermijnoplossingen, die de basis zijn van de biologische landbouw, worden hierdoor juist ondermijnd. Hiervoor is, goed bekeken, eerder een structureel

hogere melkprijs nodig. Helemaal gezien de prestaties die biologische melkveehouders hiervoor leveren.”

Waar gaat de aandacht verder naar toe?

“Ons speerpunt is om biologisch meer onder de aandacht te brengen bij de overheid. Vage termen zoals kringlooplandbouw en natuurinclusief worden te pas en onpas gebruikt. Het lijkt soms wel of het woord ‘biologisch’ door de overheid bewust wordt gemeden. Hoe kan het dat biologisch niet vaker als voorbeeld wordt aangehaald? Het kost ons veel moeite om het biologische verhaal opgenomen te krijgen. Dit, terwijl biologisch het enige Europees geborgde en gewaardeerde landbouwsysteem is, dat als voorbeeld kan dienen voor de oplossingen van veel milieuvraagstukken. We praten nu mee over de stikstofproblematiek. Biologische bedrijven bieden een oplossing, alleen al doordat ze minder stikstof een gebied binnen halen. Stikstof is een gebiedsprobleem. Binnen het regionale gebiedsbeleid hebben we als biologische melkveehouderij dan ook veel te bieden. Maar het gaat echt niet alleen over stikstof. De overheid zet nog teveel in op deeloplossingen terwijl wij als geborgde biologische systeemlandbouw echte integrale oplossingen aandragen.”

Wat zou de overheid beter kunnen doen?

“De overheid zou veel dienstbaarder kunnen zijn aan ontwikkelingen waarbij zowel regionaal als landelijk naar oplos-

singen wordt gezocht. We moeten af van de huidige hokjescultuur. De overheid zou moeten kiezen voor de ontwikkeling van een houdbaar landbouwsysteem, zoals de biologische landbouw, en dit moeten stimuleren. Een langjarige visie met streefcijfers en aandacht voor de markt is erg belangrijk en zal door de sector ketenbreed opgepakt moeten worden. Op zo'n manier komen doelen en praktijk samen. Er is best veel informatie over de effecten van biologisch beheer, zet dat eens op een rij. Laat zien waar je goed in bent en werk verder aan onderdelen waar het beter kan. Maak daarbij inzichtelijk dat onze integrale visie en werkwijze problemen voorkomt en oplost. Voor het stikstofdosier heeft de Natuurweide de overheid overtuigd om onderzoek te doen.”

Waar ligt de uitdaging van de Natuurweide?

“Onze uitdaging is vooral om zichtbaarder te maken wat er al gebeurt en er voor te zorgen dat biologisch veel serieuzer wordt genomen. Geen generiek beleid meer bijvoorbeeld. Zo hebben we vanuit de Natuurweide het voortouw genomen door aanvullende normen te formuleren (zie kader, red.). Deze zijn vanuit de praktijk ontwikkeld. Dat is pragmatisch en werkt sneller. De afgelopen jaren heeft een werkgroep de aanvullende normen op papier gezet. Deze zijn realistisch en haalbaar. We laten hiermee zien wat velen al in de praktijk uitvoeren maar ook dat er stappen worden gezet. Dit doen we in samenwerking met alle biologische zuivelverwerkers. Dat de voorkeur nu uitgaat naar Nederlandse biologische zuivel in het schap is een verdienste, daar profiteren we allemaal van. Tot slot moeten we de consument nooit uit het oog verliezen. Via campagnes en de website ‘ikbenbio.org’ laten we zien waar biologisch voor staat. Verder zou ik graag willen dat het woord biologisch wat vaker klinkt, niet alleen in Ekoland, maar in alle media. Of keurmerken aanvullend op het Europese keurmerk ons hierbij kunnen helpen is maar de vraag. Vanuit de Natuurweide is ons uitgangspunt dat een keurmerk dienstbaar moet zijn aan de sector. Het gevaar van keurmerken is dat deze uitgroeien tot eigen verdienmodellen waarbij de integrale werkwijze of goede borging in het gedrang komt, terwijl wordt gesuggereerd dat dit op orde is.” ■

AANVULLENDE NORMEN

De Aanvullende Normen zijn ingedeeld in de volgende thema's:

- 1- welzijn en weidegang,
- 2- diergezondheid,
- 3- voer,
- 4- uitstraling erf en bedrijf,
- 5- biodiversiteit,
- 6- presentatie naar de consument
- 7- energie.

Enkele voorbeelden van de normen zijn:

- weidegang tussen 15 april en 15 oktober;
- aantal van maximaal 6,5 koeien per hectare beweidbaar oppervlakte;
- meer comfort dan 15 mm rubbermat voor aanwezige melk- en kalfkoeien;
- borstelgelegenheid voor alle runderen vanaf 1 jaar oud;
- de dierdagdosering is lager dan 0,75;
- 5 procent van het areaal dat in gebruik is voor de melkveehouderij, dient ter stimulering van streekeigen biodiversiteit;
- alle aangekochte stroom voor het melkveebedrijf is groene stroom.

Meer info op www.ikbenbio.org/aanvullende-normen.nl.